

ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ 1-20
ΥΠΟ ΤΟΝ ΤΙΤΛΟ:
ΟΛΑ ΣΤΟΝ ΥΜΝΟ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ
ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΣΚΕΨΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

Φιλοσοφία των δύο σχολών δικαίου: Ηπειρωτικού –κοινοδικαϊκού

Η αυτό-κριτική σκέψη, είναι εργαλείο το οποίο βοηθά τον άνθρωπο να γίνει καλύτερος. Η αυτοκριτική είναι μεγάλη «ευλογία» για όποιον... έξυπνο την διαθέτει: και είναι ευλογία διότι επιφέρει τεράστιο όφελος στον άνθρωπο. Αρα είναι «τυχερός» όποιος την κατέχει.

Συνάμα υπάρχουν και οι ανόητοι, αυτοί ποτέ δεν κάνουν λάθος. Αυτοί είναι οι καθ'ήμας «άτυχοι».

Η από τρίτους, καλόπιστη και στηριζόμενη σε καλή βάση και όχι σε ...χάσιμο χρόνου έξωθεν κριτική είναι ακόμη πιο ισχυρός(*) παράγοντας και ακόμη πιο αποτελεσματικότερος τρόπος βελτίωσης των ανθρώπων. Νοούμενου βέβαια ότι διαθέτουν την καλλιέργεια και την δύναμη πνεύματος να την αποδεκτούν.

(*)είναι πιο ισχυρός παράγοντας σε σχέση με την αυτοκριτική διότι είναι μεν αλήθεια ότι κανείς δεν μπορεί να ξεγελάσει τον εαυτό του, όμως από την άλλη μπορεί κάποιος με «συμφωνημένα παιγνίδια» με τον εαυτό του, να ρίξει πράγματα στα... μαλακά, ενώ η έξωθεν από τρίτους κριτική είναι σκληρή έως σκληρότατη, δεν χαρίζει τίποτε, δεν αφήνει τίποτε πίσω.

Οι σκέψεις μας ως θα κατατεθούν πιο κάτω παρά την αντί-παράθεση στοιχείων, δεν φέρουν αντιπαραθετικό(με την έννοια της «πολεμικής» σύγκρουσης) αλλά εντελώς καλόπιστο κριτικό και συγ-κριτικό εσωτερικό χαρακτήρα.

Επομένως δεν συνιστούν παιγνίδι ανταγωνισμού των δύο δικαίων – αποτελούν κατάθεση αλήθειας και πραγματικότητας συνεπικουρώντας τον γράφοντα στον ταπεινό του αγώνα για κατάκτηση ακόμη καλύτερης δικαιοσύνης...

Θα προσπαθήσουμε να παραθέσουμε νομικά επιχειρήματα και στοιχεία στηριζόμενα στον τρόπο, στην τακτική, στην φιλοσοφική και λογική άσκησης του δικαίου των δύο νομικών σχολών με στήριξη στις επί τους ...εδάφους πραγματικότητες, ώστε μέσα από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα τα οποία θα προκύψουν να καταλήξουμε σε ωφέλιμα συμπεράσματα δικαίου.

Εμείς θέλουμε μέσα από αυτόν τον καλό «ανταγωνισμό» νικητής να εξέλθει η δικαιοσύνη!

Επί του θέματος:

Η ως οιονεί κατ'αντιπαραθετικότητα φιλοσοφική διάκριση των δύο δικαίων βρίσκεται σε μία λέξη: νομολογία.

Σε κάθε οικογένεια δικαίου, Ηπειρωτικού και κοινοδικαϊκού η «απόφαση» όπως θα δούμε πιο κάτω κατέχει πολύ διαφορετική επί του νομικού εδάφους θέση και «εξουσία», δρώντας διαφορετικά.

Η λέξη νομολογία εντός του ερευνητικού νοήματος της παρούσας μελέτης κέκτηται κατ'εναλλαγή «επάλληλες» (δηλ. διαφορετικές) έννοιες, οι οποίες όμως τελούν στο «πλάτος» της ίδιας έννοιας.

-Νομολογία ετυμολογικά ερμηνευόμενη, είναι ο «λόγος του νόμου».

-Νομολογία ακαδημαϊκά, είναι η υπό του δικαστού ερμηνεία του νόμου.

-Νομολογία πρακτικά, είναι το επί κριθέντος θέματος «δικαστικό προηγούμενο».
-Νομολογία σε απλή νοηματική απόδοση και «ελεύθερη χρήση» από δικηγόρους και δικαστές είναι η μαγική(γι'αυτούς) «απόφαση».

Και τί είναι η μαγική απόφαση;

Απόφαση - ως νομικός όρος είναι η ετυμολογία, (ετυμολογικά έτυμος= δηλ. η ρίζα από όπου παρήχθη) + αγορεύω) του δικαστηρίου.

Απόφαση - είναι κατόπιν σκέψεως, τελική κατά νόμον ηθική κρίση του δικαστηρίου.

Απόφαση - είναι η ανταπόκριση και η καλή επενέργεια του νόμου προς το δίκαιο, απευθυνόμενη στην κοινωνία μέσα από την φωνή του δικαστού, περιβεβλημένη με το κύρος του δικαστικού λόγου.

Σημ. νοείται βέβαια ότι η νομολογία αποτελεί δεσμευτική ύλη δικαίου, μόνο για το κοινοδικαϊκό δικαστήριο και μόνο όταν η ύλη αυτή προέρχεται από ανώτερο (έναντι αυτού) δικαστήριο.

Στην ροή του παρόντος άρθρου θα χρησιμοποιούμε και τους δύο όρους νομολογία και απόφαση υπό ταυτόσημη έννοια και ως υπό την ίδια νομική σημασία, αφού ούτως ή άλλως με αυτούς τους όρους συναντώνται στον δικαστηριακό αγώνα.

Ποιά η θέση της νομολογίας (δικαστικής απόφασης) στα δύο συστήματα;

❖ Για το **Ηπειρωτικό δίκαιο** η νομολογία, αποτελεί απλά «**μαρτυρία της υφιστάμενης νομοθεσίας**».

Προβληματισμός: Δεν ισχυριζόμαστε ότι το Ηπειρωτικό είναι τέλειο, διότι όλα τα νομικά συστήματα είναι ανθρώπινα δημιουργήματα, άρα ατελή ως οι άνθρωποι.

Αφού όμως

για το Ηπειρωτικό δίκαιο η απόφαση **επιστημονικά** αποτελεί «μαρτυρία της υφιστάμενης νομοθεσίας» δηλ. αληθώς και εξ αντικειμένου τελεί ως η απόκριση και ο μάρτυρας του νόμου αλλά συνάμα και πρακτικός εκφραστής αυτού και αφού

(α) σε όλα τα επιστημονικά συστήματα οι φιλοσοφικοί όροι(και κυρίως οι κρίσιμοι, θεμελιακοί και ουσιώδεις) έχουν κοινόσημη έννοια, τότε ο χαρακτηρισμός της απόφασης, (ως ακαδημαϊκή ρήση και επιστημονική νομική διαπίστωση) με τον όρο «μαρτυρία της υφιστάμενης νομοθεσίας» ισχύει και είναι αποδεκτός ως «ορθός λόγος» από όλους,

άρα

(β) αυτό μπορεί με επιστημονική βεβαιότητα να λεχθεί και εντός του επιστημονικού πεδίου του κοινοδικαίου.

Διότι δεν μπορεί ένας όρος δικαίου/μια επιστημονική αντίληψη δικαίου σε ένα σύστημα να φέρεται με μία «Α» «επί του εδάφους» έννοια και με διαφορετική έννοια και άλλη «Β» σημασία, σε ένα άλλο σύστημα, διότι αυτό σημαίνει ότι το ένα από τα δύο είναι εκτός επιστήμης και το χειρότερο δεν είναι ...δίκαιο. Με απλό παράδειγμα δηλ. δεν μπορεί η λέξη νόμος, η λέξη σύνταγμα, η λέξη(εις) άδικη πράξη, η λέξη νομιμότητα, η λέξη δικαστήριο, η λέξη κλοπή, η λέξη επίθεση, να έχουν διαφορετική εννοιολογική σημασία μεταξύ των νομικών συστημάτων.

Επομένως

ερωτούμε το εξής -

αν υποθέσουμε π.χ. ότι αυτή την φράση, «η απόφαση είναι μαρτυρία της υφιστάμενης νομοθεσίας» θελήσει να την πεί ακαδημαϊκά ως ρητό για αποστήθιση από τους φοιτητές του στο πανεπιστημιακό αμφιθέατρο ένας κοινοδικαϊκός νομοδιδάσκαλος και

-με δεδομένο όμως ότι για το κκόμονλο η απόφαση επέχει θέση νόμου δηλαδή ναι, είναι νόμος,

άρα

-στην πράξη τί θα πεί στους φοιτητές του;

μήπως το αυτοαναιρούμενο: **η απόφαση** (μα αφού είναι νόμος στο κκομον λό) **είναι μαρτυρία του...εαυτού της;**

Απίστευτο και ασυμβίβαστο με την λογική, και όμως:

❖ για το **Αγγλοσαξωνικό δίκαιο** η νομολογία είναι **δεσμευτικός κανόνας δικαίου**.

Επί του θέματος

Πώς λειτουργούν τα δύο δίκαια:

Ηπειρωτικό.

Στο Ηπειρωτικό σύστημα δικαίου η νομολογία πέραν του σεβασμού και της αναγνώρισης της ισχύος του εξ αποφάσεως αποτελέσματος ως προς την συγκεκριμένη υπόθεση από την οποία προήλθε, δεν κατέχει (και δεν της αποδίδεται) σχεδόν καμία «**περαιώρω**» εξουσία.

- Κατ'αρχάς βασικός χαρακτηριστικός πυλώνας του Ηπειρωτικού δικαιοσύνης οικοδομήματος, είναι το γεγονός ότι στο Ηπειρωτικό δικαστήριο στην επ' ακροατηρίω διαδικασία εφαρμόζεται το «εξεταστικό σύστημα» δηλαδή **εξετάζει ο δικαστής**. (Και αυτό σε φωνακτή αντίθεση με τον απλό διαιτητικό ρόλο του κοινοδικαϊκού δικαστού). Στην τεράστια οικογένεια του Ηπειρωτικού δικαίου για να καταλήξει σε απόφαση ο δικαστής δρα με την παραγωγική μέθοδο σκέψης χωρίς να υποχρεούται να ακολουθήσει οιονδήποτε δικαστικό προηγούμενο, αλλά είναι ελεύθερος να προχωρήσει με τις δικές του σκέψεις σε καθαρά δικά του συμπεράσματα ακολουθώντας την οδό του γενικού κανόνα και του «**ορθού λόγου**».

Ο «νομικός κανόνας» που πρέπει να εφαρμόσει ο Ηπειρωτικός δικαστής είναι προκαθορισμένος (αφού η νομοθεσία είναι ήδη και αυτή προκαθορισμένη), τον οποίο και θέτει ως την «μείζονα» πρόταση στην σκέψη του. Στην πορεία κάτω από αυτόν τον κανόνα τοποθετεί τα γεγονότα και όλο το υλικό της συγκεκριμένης υπόθεσης ώστε να φτάσει σε καταληκτικό δικαστικό συλλογισμό (απόφαση) ο οποίος συλλογισμός χαρακτηρίζεται από αυστηρότητα στο **ύφος και βραχυλογία**.

Για το Ηπειρωτικό δίκαιο η νομολογία είναι ο λόγος του νόμου και όχι (ο) νόμος. Δεν φέρει τον δικαιοπλαστικό χαρακτήρα της αναγκαστικής εφαρμοστικότητας ως της ιδεολογίας του Αγγλοσαξωνικού δικαίου και καμία δεν έχει εξουσιαστική δεσμευτικότητα στην σκέψη του (κατώτερου) δικαστού. Η νομολογία φέρει μεν αξία σεβασμού στην ελεύθερη σκέψη των άλλων «Ηπειρωτικών» δικαστών οι οποίοι πιθανόν και να την επικαλεστούν (εντελώς προαιρετικά/και ενδεικτικά) όμως **δεν** κατέχει κανένα δεσμευτικό χαρακτήρα. Η νομική της αξία είναι αυτοτελής, με περιοριζόμενη και αυτό-εξαντλούμενη την σοφία της εντός της συγκεκριμένης περίπτωσης, από την οποία προέκυψε.

Το Ηπειρωτικό σύστημα εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης πλην Ηνωμένου Βασιλείου και Βορείου Ιρλανδίας, Ιρλανδίας και Κύπρου. (Αν και στην Κύπρο για την ακρίβεια είναι εν τη πράξει μεικτό σε πολύ μεγάλο βαθμό).

Κοινοδικαϊκό

Στο Κοινοδικαϊκό σύστημα δικαίου η νομολογία κατέχει ουσιαστική «εξουσία».

- Στο «κκόμον λό» τα πράγματα είναι λίγο πολύπλοκα: στην οικογένεια αυτή, η «απόφαση» αποτελεί **πρότυπο** και όχι ...παράδ

ειγμα στον δικαστικό συλλογισμό, φέροντας αναγκαστικό χαρακτήρα και τελούσα - υπό αντικειμενικούς όρους- ως δεσμευτικός κανόνας. Επομένως ο κοινοδικαϊκός δικαστής σε αντίθεση με τον Ηπειρωτικό, δεσμεύεται από το (εκ δευτέρου εννοείται ή εξ ανωτέρου βαθμού) δικαστικό προηγούμενο.

Για να καταλήξει ο δικαστής σε απόφαση στο «κκόμον λό» δρα με την επαγωγική μέθοδο σκέψης. Επαγωγική μέθοδος σημαίνει διαδικασία συναγωγής γενικού συμπεράσματος. Το γενικό όμως αυτό συμπέρασμα για να μπορέσει να επιτευχθεί θα πρέπει να ληφθούν στον κατ'επαγωγή συλλογισμό, υπ' όψιν άλλες παρομοίου είδους και περιστατικών προηγηθείσες υποθέσεις – αυτονόητα ανωτέρου βαθμού.

Οι παρόμοιες αυτές υποθέσεις έχουν τόσο πολύ επιδραστική και δεσμευτική ισχύ επί της πνευματικής πορείας της δικαστικής σκέψης, σε βαθμό ως να είναι ο δικαστής επιβιβασμένος σε ένα βαγόνι και ο οποίος για να φτάσει στον τερματικό σταθμό δεν θα πρέπει να κατεβεί ούτε λεπτό από το βαγόνι αυτό. Ο τερματικός αυτός σταθμός, στον οποίο θα καταλήξει γράφει απέξω γενικό συμπέρασμα και πάνω σ' αυτό θα θεμελιωθεί ο καταληκτικός δικαστικός συλλογισμός.

Το γενικό αυτό συμπέρασμα είναι προϊόν έρευνας: επιτυγχάνεται μέσα από **αναγωγική τακτική**, δηλαδή με αναδρομή/έρευνα/ανάτρεξη/αναφορά πάνω σε **προηγούμενα** δικαστικά δεδομένα. Τα προηγούμενα αυτά δικαστικά δεδομένα δίδουν τον υλικό εκείνο όγκο, ο οποίος αισίως συγκροτεί το γενικό συμπέρασμα. Όταν για παράδειγμα ένα τεθέν νομικό ζήτημα λύθηκε μέσα από το σκεπτικό μιας εκ δευτέρου βαθμού (ανώτερης) απόφασης ως ratio decidendi, τότε η αποφθεγματική αυτή λύση ξεπερνά σε εμβέλεια το μονότοκο και μονοσύλλαβο επίπεδο της συγκεκριμένης πρωτότοκης υπόθεσης, έχοντας καθορισθεί και «τσιμεντωθεί» πλέον ως η σιδηρογραμμή οδηγός επί της οποίας τα βαγόνια των επόμενων γενεών κατά το δρομολόγιο τους θα ακολουθούν την πορεία αυτή: κληρονομήθηκε πλέον. Επομένως στο κοινοδικαίο η απόφαση από την δημοσίευση της δεν κατέχει απλή ισχύ εφαρμογής/επιβολής μόνο στην συγκεκριμένη εξετασθείσα υπόθεση για την οποία εξεδόθη, αλλά μή εξαντλούμενη η αξία της εντός του σκοπού και της χρονικής διάρκειας της γεννήτρας (πρώτης) χρήσης, πλέον δρα ως ασταμάτητα ρέουσα πηγή δικαίου. Το αποφθεγματικό της κύρος πέραν της συγκεκριμένης (πρώτης) εξετασθείσας περίπτωσης, γεννά και διατηρεί κατά κληρονομικό τρόπο, καθοδηγητική γονιδιακή ιδέα με ισχύ επιβολής και σε άλλες επόμενες περιπτώσεις.

Η ως άνω ισχύς «επιβολής» : σε ποιές όμως περιπτώσεις και πώς εφαρμόζεται; Καθοδηγητικός φάρος στο ταξίδι του Αγγλοσαξωνικού δικαίου είναι οι εντολές προς τον δικαστή να πορεύεται προσηλωμένος στις «άνωθεν» προηγηθείσες **περιπτώσεις**: «στην τάδε περίπτωση συνέβη/κατεγράφη/ελέχθη/αυτό, άρα καλό είναι να το χρησιμοποιήσουμε και εδώ».

Ο πρωτόδικος δικαστής στην αναγωγική του έρευνα, μπορεί και **υποχρεούται** (αναλόγως) μέσα από την ένσχυση του σε αναφορές προηγούμενων ανώτερων αποφάσεων να λάβει υπ' όψιν προηγηθείσες «**περιπτώσεις**» και αναλογικά να εφαρμόσει κρίσιμα διδακτικά νομικά τους νοήματα ή ηθικοφιλοσοφικονομικά τους διδάγματα όπου δεί και εις όν μέρος κατά την κρίση του αρμόζει στην από αυτόν εξεταζόμενη υπόθεση.

Ως εκ της κατά περίπτωση εφαρμοστικής αυτής τακτικής, ούτω το «κκομονλό» χαρακτηρίζεται και ως περιπτωσιολογικό.

Είναι φανερό ότι πρόκειται για ενέργειες ορατού περιπτωσιολογικού χαρακτήρα, εντός της επαγωγικής δικαστικής προσπάθειας, μέσα σε έναν αγώνα ο οποίος απαιτεί από τους παίκτες νοσταλγικότητας αναδρομική σκέψη προς προηγούμενα παιγνίδια, τα οποία φιλοσοφικά θεωρούνται καλά πρότυπα, αποδίδοντας μέσω συγκεκριμένων «στοιχείων» και «σημείων» τους εξασφαλισμένη εγγύηση επιτυχίας του δικαίου τον «παρόντα» αγώνα.

Η τακτική της δράσης του κοινοδικαίου μεθοδολογικά διέπεται από την λογική της καλής επιλογής των κατάλληλων «προηγούμενων περιπτώσεων»/ αποφάσεων οι οποίες με επιμελή πλοήγηση θα εφαρμοστούν επιλυτικά (νοουμένου βέβαια ότι «ταιριάζει»/αρμόζει) στα νομικά ζητήματα κάθε επόμενης εξεταζόμενης υπόθεσης.

Αυτό βέβαια για να γίνει θα πρέπει ο δικαστής με καλή έρευνα να ανατρέξει διεισδυτικά σε άλλες προηγηθείσες περιπτώσεις με παρόμοια περιστατικά οι οποίες βρίσκονται στην νομολογιακή δεξαμενή.

Μέσα στο ενεργητικό συνολικό αυτό σκηνικό της έρευνας, θα πρέπει να επεξεργαστούν τα εντοπιζόμενα νομικά κρίσιμα και «εγγύς» χρήσιμα σημεία και θέματα της προηγηθείσας δευτεροβάθμιας απόφασης, ώστε να αξιολογηθούν ως προς την πιθανότητα επιτυχούς εφαρμοστικότητας τους στην συγκεκριμένη πρωτόδικη υπόθεση.

Η όλη ερευνητική αξιολόγηση από τον δικαστή θα εστιαστεί στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συγκεκριμένης υπό κρίση εξεταζόμενης (πρωτόδικης) υπόθεσης τα οποία θα αντιπαραβάλει με την(ις) προηγηθείσα(σες), άλλες δευτεροβάθμιου επιπέδου περιπτώσεις πάντοτε με την σκέψη του στην μεταξύ τους αναλογική

συνάρτηση ως προς το συγγενικό ηθικό νόημα και μέγεθος, την εγγύτητα ομοιότητας γεγονότων, την νομική αναλογία του σκηνικού ολογράμματος των γεγονότων και βεβαίως την υποκειμενική μορφή των ειδικών συνθηκών. Σταθερός οδηγός του πρωτόδικου δικαστού η ορατή δυνατότητα καλής ταύτισης (μεταξύ δευτεροβάθμιας και πρωτοβάθμιας υπόθεσης) των νομικών και πραγματικών θεμάτων και ασφαλώς των τυχόν επιλυθέντων νομικών ζητημάτων, πάντοτε εντός των κατ'ισοζυγία δικαιοκρινών ισορροπιών, ώστε καταληκτικά να κριθεί ότι η ανώτερη/προηγούμενη απόφαση κατά «ορθήν κρίση» ναι, όντως **«ταιριάζει»**, λύει το πρόβλημα και δεν επανα-δημιουργεί πρόβλημα, επομένως δύναται με ασφάλεια να γίνει αποδεκτή ως εφαρμοστέα.

Σημείωση:

«Ο μύλος και το μήλο».

Οι ανωτέρω καταγραφείσες λέξεις ταιριάζουν αφού, καθ' ημάς έχουν τις επί του εδάφους προεκτάσεις του «μύλου» με «υ» (δηλ. δεν βγαίνεις από μέσα) και τις επιπτώσεις του «μήλου» με «η» της έριδας, δηλαδή ...φρούτο του καυγά.

Γιατί;

Διότι με την εφαρμογή μιας επιλεγείσας δευτεροβάθμιας απόφασης, πολύ πιθανόν θα γεννηθεί νομική ένσταση, ότι η συγκεκριμένη δεν ταιριάζει πραγματικά ή ότι δεν λέει ακριβώς και δεν εκφράζει επ-ακριβώς μέσα από τις αναλογίες αυτό που επιπτώτικα πρέπει να εφαρμοστεί στην υπό κρίση υπόθεση.

«Μύλος» και «μήλο» κατά την πραγματική εννοιολογική απόδοση και την ερμηνεία νομολογιακών νομικών όρων, νομικών εννοιών και νομικών αποφθεγμάτων, αλλά και ανάλυσης λέξεων και φράσεων: για παράδειγμα οι μέσα από την νομολογία αποκρυσταλλωμένοι όροι/λέξεις/φράσεις/νομικές έννοιες/αρχές π.χ. «λογικότητα αιτήματος», «ποινική βάση και αυστηρή ή μη ευθύνη», «άρση του άδικου», «υψηλή ευθύνη σε αστικό αδίκημα», «νομικά άτοπο», «ισοζύγια ευθύνης και υπολογισμού ευθύνης», «βαριά αμέλεια σε τροχαίο ατύχημα», «εύλογο αίτημα», «καλό και λογικό», «αγνό συμφέρον», «παράνομος τερματισμός απασχόλησης», «δόλια διάρρηξη σύμβασης», «άκυρη προαγωγή», «εξαιρετικά επιβλαβής συμπεριφορά» κ.λ.π. όλα αυτά ναι,

έχουν μια έννοια η οποία όντως απ- εδόθη

όμως, αυτό συνέβη -

εντός της ροής, του νομικού πλέγματος, της εσωτερικής υφής, των αναγκών, της «ψυχολογίας» ακόμη και της «έντασης» μιας συγκεκριμένης και για συγκεκριμένη δευτεροβάθμια απόφαση.

Αρα η απόδοση αυτών των όρων λειτούργησε κατά «εγωϊστικό» άκρως εξατομικευτικό τρόπο ως το χειροποίητο μπετόν θεμελίωσης της δικαστικής απάντησης προς μια και συγκεκριμένη υπόθεση ως προς

α) **τα δικά της στενά, απομονωμένα και συγκεκριμένα γεγονότα**

β) **τα ατομικά και ιδιαίτερα φυσικά και νομικά χαρακτηριστικά και δεδομένα της υπόθεσης αυτής.**

το κυριότερο :

(γ) **τις συγκεκριμένες απαιτήσεις.**

Θεωρούμε επομένως ότι προκύπτει αμφιβολία και μή απόλυτη βεβαιότητα προς «δεύτερη» χρήση.

Καταληκτικά για να βάλουμε τα πράγματα σε μια καλή σειρά: δεν αντιλέγουμε ότι πιθανόν στην πορεία εξ αιτίας του αυξημένου της κύρους ως εκ δευτεροβάθμιας πηγής προελεύσεως να κριθεί από άλλο δικαστήριο ότι η απόφαση κατέχει γενικώς και εκ πρώτης όψεως τινά νομική αξία. Όμως το «εκ πρώτης όψεως» προκύπτουν προϊόν θα πρέπει να διασταυρωθεί και ελεγχθεί μέσα από διηθητικά νομικά φίλτρα και αν μέσα από τα προς τούτο ερωτήματα του συγκεκριμένου δικαστηρίου κατηγοριοποιηθεί ως χρησίμως εφαρμόσιμο, τότε και μόνον αναγνωριστικά θα αποκτήσει κάποια εφαρμοστική αξία. Αρα θα μπορεί να ταξιδέψει και πέραν του εαυτού της, όμως και πάλι αυτό πρέπει να ειδωθεί και επεξεργαστεί από τον πρωτοβάθμιο δικαστή με πάρα πολλή προσοχή.

Μπορεί να υπάρξει ...παγίδα.

Δεν είναι και τόσο «οικουμενικές» οι αποφάσεις όσο νομίζουμε! Ούτε και δεδομένες ως πανταχού ταιριάζουσες.

Δεν είναι πανάκεια, δεν είναι μαγικό ραβδί, δεν είναι Λυδία λίθος εξακρίβωσης της καθαρότητας του χρυσού της νομικής.

Οιονεί χρησιδάνειο.

Η απόφαση είναι μια απλή «μικροϊστορία», στους τόμους της «μάκρο» ιστορίας της νομικής. Αποτελεί ένα ενδεικτικό αποφθεγματικό απάρτιο, για την «χρησιδανειστική» επιλογή του οποίου απαιτείται μεγάλη προσοχή. Η επιλογή αυτή δεν πρέπει να στηρίζεται σε απλή υιοθέτηση του κατά παπαγαλία εύπεπτου συγκεκριμένου «βολικού» λεκτικού της. Ούτε και πρέπει να μας παρασύρει ως η ευκολοεύρετη και σε μαζική ποσότητα διαθέσιμη ύλη προς αβασάνιστη πλήρωση των προκυπτώντων νομικών κενών. Καταληκτικά ως παραμένουμε μακριά από την παγίδα απόδοσης εφαρμοστικής ιδιότητας και αξίας μέσα από το απλοϊκό και μόνο συμπέρασμα: «αυτή ταιριάζει».

Θυμηθείτε μόνο ή καλύτερα σκεφτείτε το εξής:

ότι π.χ. μια δευτεροβάθμια κρίση αποδίδεται και παράγει (αν παράξει) νομολογιακά προϊόντα, μετά από υποβολή, συζήτηση, ανάλυση, κρίση και καταληκτική επίλυση **ΜΟΝΟ των στοχευμένων και συγκεκριμένων υποβολών/σημείων των διαδικαστικών εισηγήσεων** του «περιγράμματος» της έφεσης: επομένως ο συγκεκριμένος σκοπός της δημιουργίας της και η ακτίνα δράσης της αυστηρά ομιλούντες τελεί περιορισμένη εντός της εμβέλειας του «μίκρο» χώρου κάλυψης συγκεκριμένου θέματος. Επομένως είναι συγκεκριμένη και προς συγκεκριμένο στόχο η νοηματική αποστολή της.

Αρα δεν πρόκειται για οικουμενικό θαύμα. Και αυτό διότι μόνο αυτά τα θέματα και για συγκεκριμένους σκοπούς και λόγους έτυχε να κριθούν εκ δευτέρου: δηλ. μερικά αποσπασματικά στοιχεία, τα οποία κρίθηκαν στην δευτεροβάθμια δικαστική σκέψη πακέτο».

Αν όμως

π.χ. υπήρχαν λιγότερα, η περισσότερα ή όλα τα στοιχεία της πρωτοδίκου απόφασης το ως άνω «πακέτο» πιθανόν-πιθανότατα να έφερε άλλη μορφή γενικότερη, πιθανότατα ίσως και διαφορετική.

Επομένως είναι όλα σχετικά,

άρα ότι και να συμβεί, όσα και να θέλουμε να παραδεκτούμε ή να μὴν παραδεκτούμε καταλήγουμε ότι: τα νομολογιακά απαυγάσματα προκύπτουν από την («τοπική») εδαφική στενότητα συγκεκριμένων έως πολύ συγκεκριμένων καταστάσεων και το νομικό τους πνεύμα τελεί ως οιονεί κατά (καλυπτική) ειδική παραγγελία κατασκευασμένο προς ικανοποίηση και επίλυση των συγκεκριμένων θεμάτων.

Είναι επομένως πέρα από ορατά υπαρκτή η στενή γονιδιακή σχέση των εξ αποφάσεως αποτελεσμάτων, ως ο εκ τοκετού από την μητρική συγκεκριμένη υπόθεση γόνος.

Σκεφτείτε επίσης ότι: π.χ. κατά την προσπάθεια επιλογής και εφαρμογής των νομολογιακών αποτελεσμάτων προς την πρωτοδίκως εκδικαζόμενη υπόθεση, μπορεί να υπάρχουν χίλια -κυριολεκτικά- ειδικά/ατομικά στοιχεία και χίλιες δυό εκ των γεγονότων και δεδομένων **άλλες και διαφορετικές** παράμετροι που συνδέονται και αφορούν την συγκεκριμένη πρωτόδικη(σε σχέση με την δευτεροβάθμια) και τα οποία αυτά στοιχεία πρέπει με σοφίας κρίση ολικώς και εξισορροπημένα να ερμηνευτούν, συμπαραβληθούν, συναξιολογηθούν και συνεκτιμηθούν δικο-νομικά από το δικαστήριο της πρωτοδίκου αυτής υπόθεσης.

Πώς όμως θα καταστεί αυτό πλήρως δυνατόν, αφού εντός νομικά ακάλυπτης πεδιάδας τα βέλη της αρχής των «αδιάκριτων» θεσμικών διαταγών της εν λευκώ υπακοής προς τα προστακτικά «διδασκτικά προηγούμενα» αποτελέσματα της δευτεροβάθμιας απόφασης,

κρατούν καθηλωμένο και υπό περιορισμό «να μην κοιτάζει πουθενά αλλού», τον πρωτόδικο δικαστή, έχοντας πεισματικά καλουπωμένη την σκέψη του με τα «ξυλότυπα» της νομολογιακής ιδέας;

Ας βάλουμε τα πράγματα σε ακόμη περισσότερη τάξη: όπως π.χ. το δευτεροβάθμιο δεν επεμβαίνει στην πρωτοδίκως αξιολογηθείσα μαρτυρία, αφού δεν είχε ενώπιον του τον μάρτυρα, (αν και διαφωνούμε κάθετα με την άκαιρη αυτή σκέψη – και αν

τυχόν έκανε λάθος αξιολόγηση μαρτυρίας ή επλανήθη ο πρωτόδικος δικαστής, τότε για πού τράβηξε η δικαιοσύνη;) αυτό ακριβώς πρέπει να ισχύει κατ'αντίστροφη αναλογία και για την περίπτωση που εξετάζουμε.

Επομένως η απόλυτη ισοπεδωτική και νομικά επιτακτική απρόσωπη δεσμευτικότητα της απόφασης είναι δικτατορική επεμβατική ενέργεια κατά της δικαιοσύνης. Η ρήση «*η κάθε υπόθεση κρίνεται με βάση τα δικά της περιστατικά*» είναι θεωρούμε το σοφότερο περί την δικαιοσύνη απόφθεγμα. Καμία υπόθεση στον πλανήτη γη δεν ίδια με άλλη: οι καλόπιστοι και έντιμοι άνθρωποι κατά πλάνη θεωρούν «ίδιες» (συγκεκριμένες) υποθέσεις διότι απλά ...«ομοιάζουν». Υπάρχουν δίδυμοι άνθρωποι οι οποίοι μοιάζουν τόσο πολύ ώστε τους μπερδεύουν ακόμη και οι γονείς τους οι οποίοι τους γέννησαν: όμως **δεν** είναι ίδιοι = απλά ο-μοιάζουν!

Επομένως η δικαιοσύνη δεν μπορεί να διατάζεται από ανθρώπινους θεσμούς να κρίνει με εν λευκώ ταυτιστική σκέψη «ίδια» θέματα διότι απλά τα ...θέματα δεν είναι ίδια.

Η δικαιοσύνη ως προς την ιδεατή απόδοση της, δεν μπορεί να καθοδηγείται από κανέναν,

ούτε καν από τα δικά της αυτό-βιώματα -έστω σοφά και διδακτικά-, ούτε και χωρίς περίσκεψη ακόμη και από τα δικά της αποτελέσματα, και βεβαίως ούτε και από τους υψηλά ή χαμηλά ιστάμενους θεσμικούς της υπηρέτες, αλλά ούτε και από το ανώτατο δικαστικό ιερατείο. Η δικαιοσύνη είναι μια τεράστια ιδέα, είναι η ανώτερη υπερηφάνεια του ανθρώπινου γένους. Και αφού κατέχει τόσο πολύ υψηλή αξία η ιδέα αυτή πρέπει πανελεύθερα να αφήνεται να ταξιδεύει στην σκέψη των ανθρώπων. Η δικαιοσύνη δεν μπορεί να ελέγχεται από τους ανθρώπους.

Ο δικαστής ελέγχεται μεν διοικητικά, νομικά, ιεραρχικά, εσω-δικαστικά, όμως από κανέναν δεν ελέγχεται σε πνευματικό(στο πνεύμα του/στην ψυχή του) και συνειδησιακό (στην συνείδηση του/στην περί δικαίου αίσθηση του) επίπεδο. Μα για αυτό η πολιτεία δεν τον «τοποθέτησε» εκεί; Για να είναι υπεράνω του ατελούς ανθρώπινου ελέγχου;

Αλλά ακόμη

και οι χίλιες σοφές «cases» / αποφάσεις

και οι χίλιοι άριστοι νόμοι ενώ υπάρχουν,

μπορεί μήπως κάποιος δικηγόρος, δικαστής ή μή, να αρνηθεί ότι η τελική κατάληξη ενός δικαστηρίου είναι-και πρέπει να είναι- η Αριστοτέλειος κατ'επιείκεια κρίση, δηλαδή κρίση ως προς το «εϊκός» = το εύλογο; Διότι πολύ απλά, άλλα μπορεί να λένε οι αποφάσεις και οι νόμοι

ΟΜΩΣ «άλλα» πολύ καλύτερα και απείρως δικαιότερα,

η υπό (και διά) τις συγκεκριμένες περιστάσεις, η ως το εϊκός **εύλογη κρίση!**

Επομένως

ο δικαστής πρέπει να είναι εντελώς **ελεύθερος** να αποφασίσει με απόλυτο και μοναδικό οδηγό την δικαστική του συνείδηση. Ούτε οι νόμοι της πολιτείας, ούτε οι «αποφάσεις», ούτε καμία άλλη ανθρώπινη παρέμβαση μπορεί να τεθεί μπροστά από τον δικαστή - οι νόμοι και οι αποφάσεις είναι ...κατώτεροι από αυτόν διότι ο δικαστής είναι «ανώτερος» όλων των ανθρωπίνων επιταγών, προσταγών και λοιπών εφευρημάτων.

Αν π.χ. ένας νόμος είναι άδικος μήπως θα τον εφαρμόσει ο δικαστής; Ασφαλώς όχι.

Αν π.χ. με βάση τον νόμο ένας κατηγορούμενος είναι «ένοχος», όμως βοά εντός της συνείδησης του το γεγονός της διαπίστωσης ότι είναι αθώος θα τον καταδικάσει μήπως; Τί σσί δικαστής θα είναι αυτός; Ασφαλέστατα και δεν μπορεί «άλλα να λέν τα λόγια και άλλα η καρδιά του». Αρα;

Αρα η συνείδηση του δικαστού κατέχει την πρώτη και υπέρτατη θέση σε κάθε δικαστικό συλλογισμό, με υπερήφανη κορύφωση του θριάμβου της στον καταληκτικό δικαστικό συλλογισμό.

Το Θεϊκό χάρισμα!!!

Βλέποντας πιά «γνήνια» όμως και βαθιά τα πράγματα, διαπιστώνουμε ότι είναι αλήθεια ότι το φέρει συνείδηση δικαίου δηλ. το να είναι δίκαιος ένας άνθρωπος δεν είναι τόσο απλό και δεδομένο όσο το θεωρεί η επιφανειακή, ανεπεξέργαστη και ...άσκεπτη ...ανθρώπινη σκέψη:

η αίσθηση δικαίου είναι μεγάλη υπόθεση, τεράστιο Θεϊκό χάρισμα.

Λίγο πολύπλοκο; Όχι πολύ απλό...

Δεν είναι όλοι οι άνθρωποι δίκαιοι.

-Ο «κανονικός», ο «καλός» έως «καλύτερος», ο «ευγενέστερος», ο «σωστότερος» δεν σημαίνει ότι είναι συνάμα και δίκαιος...

-Δίκαιος έως δικαιοτάτος πιθανολογικά μπορεί να είναι και ο πιο σημαντικός, αλλά και ο πιο απλός κοινωνικά ή ταξικά άνθρωπος.

-Όμως δυστυχώς μή δίκαιος (εκ φύσεως) μπορεί να είναι και ο κατέχων έως και ανώτατη θέση στην ιεραρχία της θαυμαστής μας Θέμιδας.

Δεν υπάρχουν εγγυητικές δικαιότητας,

δεν υπάρχουν όρια, δεν υπάρχουν αυτονόητες φόρμες, δεν υπάρχουν εμβέλεις,

δεν υπάρχει κανένα τεκμήριο...Η δικαιοσύνη επιλέγει και εγκαθιστά λειτουργούς: αν τους ...πετύχει - καλώς πέτυχε!

Διότι,

η απλή, μονοσύλλαβη, η μονότοκα άψυχη εφαρμογή του νόμου ως η απονεμητική της δικαιοσύνης πράξη λειτουργίας, δεν έχει καμία πνεύματος σχέση με την δικαιοσύνη. Αυτό θα μπορούσε να το κάνει και ένας καλός με πολλά «μπαϊτ» ηλεκτρονικός υπολογιστής, αλλά και η πρόσφατη τεχνητή νοημοσύνη, (και μάλιστα απείρως οικονομικότερα),

όμως η κοινωνία δεν θέλει και δεν χρειάζεται απλή και άψυχη διεκπεραίωση των δικαστικών υποθέσεων –χρειάζεται και απαιτεί αληθή δικαιοσύνη!

Η αληθής απονεμητική δικαιοσύνη χρειάζεται λατρεία προς την Θέμιδα, ψυχή, ιερό πάθος, ανθρωπισμό! Ενοχλείται πάρα πολύ η περί δικαίου πορεία της κοινωνίας όταν η δικαιοσύνη απονέμεται ...για να απονεμηθεί.

Μας έχουν προβληματίσει πάρα πολύ στην ζωή πόσο μή δίκαιοι, πόσο άδικοι έως άκρως άδικοι, μπορεί να είναι άνθρωποι κατά τα άλλα καλοί λέει, σωστοί λέει και αξιοπρεπείς λέει.

Ο γράφων έχει εκπλαγεί αφάνταστα από το πώς και το γιατί, τινές άνθρωποι θεωρούν κάτι δίκαιο, το οποίο όμως αποτελεί ορατά εμφανέστατη οικτρή και άκρως θλιβερή πλάνη σε βαθμό παραλογισμού και παραφροσύνης. Ο γράφων τους «ευχαριστεί» διότι του έδωσαν αιτία και αφορμή προβληματιζόμενος να γράψει «προς τον δήμο» τις παρούσες προτάσεις!

Το δίκαιο ΔΕΝ είναι υποκειμενικό, το δίκαιο δεν είναι απλό θέμα ...«κρίσης», δεν είναι ότι μας βολεύει, δεν είναι απλά αυτό το οποίο έτσι βλέπει ο Α. Το δίκαιο είναι ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟ και σε καμία περίπτωση αυτό το... δίκαιο το οποίο έκρινε καταλήγοντας ο Α ή ο Β.

Δίκαιο είναι απλά το...δίκαιο. Ας το αντιληφθούμε επιτέλους όλοι αυτό.

Τόσο απλό, όμως άλλο τόσο μεγάλος ο αγώνας ψυχής του ανθρώπου για την κατάκτηση του!

-Μας προβληματίσε πολύ η κραυγαλέα αντίφαση: άνθρωποι κατά τα άλλα πανέξυπνοι, σωστοί και εξαιρετικοί, απλά δεν είναι δίκαιοι(διότι δεν μπορούν να είναι).

Καθ'ημάς άνθρωποι (εκτός από ηθελημένα, συμφεροντολογικά ή και από κακία) δεν είναι δίκαιοι για δύο λόγους:

(α) ως εκ της φύσεως τους δεν μπορούν να είναι δίκαιοι, διότι δεν φέρουν γονίδια σκέψης περί της αρετής του δικαίου

είτε,

(β)διότι δεν αυτό-εκπαιδεύτηκαν στην ζωή από το περιβάλλον και από παθήματα και μαθήματα της ζωής τους προς τούτο.

-Επίσης τεράστιο θέμα η έξω από τα αντικειμενικά όρια ερμηνεία και υιοθέτηση του κατ'αυτούς *δίκαιο!*

Το να είναι δίκαιος κάποιος άνθρωπος είναι μεν θέμα απλής λογικής, όμως συνάμα μεγάλο θέμα βαθειά εσωτερικό. Καθ' ημάς οι πιό μή δίκαιοι είναι οι επιφανειακοί. Διότι το δίκαιο απαιτεί βάθος.

Επομένως το κακό είναι να τοποθετηθεί άνθρωπος να απονεμίσει το δίκαιο, όμως δίκαιος να μην είναι.

Αλλά

και το να είναι δίκαιος ένας άνθρωπος δεν είναι και εγγύηση πρόθεσης για την υποστήριξη του δικαίου, διότι η απόδοση του χρειάζεται ψυχική τόλμη.

Συνάμα η κατάκτηση του δικαίου δεν είναι μόνο αποτέλεσμα λήψης γνώσης και τακτικής ανάπτυξης εντός του ανθρώπου μέσα από φοίτηση σε νομική σχολή, ούτε προϊόν επίπονης πρακτικής και συνεχούς εκπαίδευσης, ως ευτυχής κατάληξη καθοδήγησης προς τούτο: είναι μεγαλειώδης αρετή πνεύματος και υψηλή **συνειδητή** απόφαση ψυχής, στοιχεία τα οποία δεν διδάσκονται στις πανεπιστημιακές νομικές σχολές!

Επομένως καταλήγουμε ότι

δεν σημαίνει ότι όλοι οι περί την δικαιοσύνη θεσμικοί άρχοντες, πέραν του κατά νόμο πανεύκολου τομέα της απλής ορατής παρουσίας και της απλής και κατά τύπον παρουσίασης τους, είναι και κατά πνεύμα δίκαιοι.

Πρέπει να «το έχει» ο άνθρωπος!

Στα *ίντερβιου* πρόσληψης δικαστών το δικαστικό ιερατείο δεν κατέχει ... καμία ηλεκτρονική εφαρμογή εξεύρεσης της ψυχικής δικαιοσύνης των υποψηφίων. Θα ήταν άδικο να πούμε ότι ευθύνεται το ιερατείο για αυτή την παράλειψη, διότι αυτό είναι άνω του μέτρου των ανθρώπινων δυνατοτήτων: διότι το «ανώτατο δικαστικό συμβούλιο» θα μπορούσε να το πετύχει, μόνο αν διέθετε ανιχνευτές ελέγχου ψυχής και επεξεργαστικής έρευνας και δι-ερεύνησης του πνεύματος του υποψηφίου.

Πληρώνοντας βαρύ τίμημα, τις συνέπειες της έλλειψης αυτού του...μαγικού μηχανήματος, η δικαιοσύνη θα τις βρεί και θα τις βρίσκει πάντα ασταμάτητα μπροστά της:

-διότι το σκέπτεσθαι και το εφαρμόζειν από καθ'έδρας το δίκαιο κατ'αντιγραφή («copy paste») της τρέχουσας ροής,

το δικαστικό ομιλείν και το δικαστικό γράφειν μηχανικά και «προσεγμένα» για αποφυγή «απωλειών», με την υπέρ των ορίων άψυχη επίκληση τετριμμένου δικαίου, ασταμάτητα τελώντας σε αμυντική θέση πίσω από το ανιαρό κατεστημένο της δικαστικής πρακτικής θολώνοντας τα νερά και όταν μάλιστα τα πράγματα δυσκολέψουν ή αγριέψουν ακόμη πιό πολύ, ανασύροντας την επί-κλήση του ακούραστου (που όμως για τις στιγμές και υπό τις στιγμές εκείνες είναι αχρείαστη απρόσωπη και περιττή έως άκυρη έννοια) σύμμαχου νόμου είναι άλλο,

-από το να είσαι ηθικά προικισμένος, ελεύθερα και βαθύτατα πιστεύοντας στο δίκαιο, φέροντας μέσα στον πυρήνα και στην δομή των ευγενών χρωματοσωμάτων του γενετικού σου υλικού την πνεύματος αγνή δικαιοσύνη και την αγνή εσωτερική πρόθεση της απόδοσης δικαίου!

Υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ των δύο αυτών παρατάξεων οι οποίες αναλόγως θα καθορίσουν το αποτέλεσμα και την ποιότητα τινάς ειλημμένης δικαστικής απόφασης.

Οι άνθρωποι είναι ατελείς: ο γράφων ένωσε οίκτο για θεσμικούς ανθρώπους της Θεμίδας, για το πόσο θλιβερά εκτός δικαίου ευρίσκοντο, όντες περιβεβλημένοι από κραυγαλέα έλλειψη αίσθησης δικαίου και συνείδησης δικαιοσύνης, αλλά και της εξ ίσου θλιβερής έλλειψης ανώτερης νομικής σκέψης(ίσως και απλής μή νομικής σκέψης) από την οποία έπασχαν, και το έξ ίσου εντελώς σημαντικό από την έλλειψη ψυχικού-δικαστικού θάρρους,

καλά όμως αποκρυμμένοι και καλά καλυμμένοι, όντες ταμπουρωμένοι πίσω από το σκυρόδετο οχυρό της εξουσίας της θέσης.

Καταληκτικά- θεωρούμε ότι θεσμικός λειτουργός, ο οποίος δεν κατέχει τα ως άνω καλά εσωτερικά στοιχεία, δεν έχει καμία απολύτως ...υπεράσπιση διότι πολύ απλά **όφειλε να τα κατέχει** ως τα εντελώς αυτονόητα πνεύματος εφόδια πριν ανεβεί επί της έδρας.

Το δύσκολο είναι ότι: η **αίσθηση δικαίου** και το ύψιστο πνευματικό αγαθό της ύπαρξης **συνείδησης δικαίου** εντός ανθρώπου, δεν είναι το ευκολότερο πράγμα να

διαπιστωθούν και ελεγχθούν ως προς την ύπαρξη τους ή μη, από το ανώτατο δικαστικό ιερατείο στις συνεντεύξεις των υποψηφίων δικαστών με μερικές απλές ή και σύνθετες ή και «δύσκολες» - έστω καλόπιστες και με νόημα - ερωτήσεις.

Το δικάζειν είναι ένα θεσπέσιο, ταξίδι σε μια ευγενέστατη και φανταστικά γοητευτική ανώτερη διάσταση - πανάκριβο όμως και τα πλούτη όλου του κόσμου το εισιτήριο του: ανυπέρβλητο θάρρος και πάθος περί του δικαίου, ανώτερο πνεύμα, βαθειά ψυχή, ανώτατη ηθική, υψηλή φαντασία, ατέλειωτη δύναμη και εργατικότητα, μέχρι την νίκη τόλμη, καταληκτικά: αυτοθυσία. Αν δεν υπάρχουν αυτά τα στοιχεία ...

Η ελπίδα δεν χάθηκε... η ελπίδα δεν θα χαθεί ποτέ!

Μέσα από την πολυετή ταπεινή περί την δικηγορία πείρα του ο γράφων «μελέτησε» σε βάθος αυτό το θέμα:

ναι βεβαιότατα και υπάρχουν κυριολεκτικά διαμάντια δικαστές, άριστοι περί την νομική γνώστες, δίκαιοι, δυνατοί, τολμηροί, αποφασιστικοί, ευγενείς υπηρέτες του δικαίου ως υψηλοί θεράποντες ιερείς της δικαιοσύνης οι οποίοι ναι, κάνουν την δικαιοσύνη μας υπερήφανη.

Σημ. έχει όμως και ξεκάθαρα εντοπίσει εντελώς ολιγάριθμες θλιβερές περιπτώσεις δικαστών (δυστυχώς αυτό το είδος ακόμη και ένα να είναι βοιά) οι οποίοι ατυχώς για την δικαιοσύνη ανεβαίνουν στην έδρα μόνο προς βιοπορισμό, παραμένοντας όμως «πτωχότατοι», διότι τυγχάνουν εστερημένοι του τελευταίου πράγματος στον κόσμο που θα έπρεπε να στερούντο: της υψηλής αίσθησης και του πάθους του δικαίου. Αυτό το καταλαβαίνουν - προσπαθούν όμως να το «καλύπτουν» θολώνοντας το σκηνικό με την ...παλληκαριά της θέσης. (όμως η ...θέση είναι τόσο προσωρινή και μάταιη όσο και η ορθία στάση του ανθρώπου επί του εδάφους).

Είναι ωσάν να στέλλουμε στους Ολυμπιακούς αγώνες για τα χίλια μέτρα, άτομο που δεν το έχει με το τρέξιμο. Τόσο απλό...

Φρουροί του δικαίου.

Ο δικαστής πρέπει να αποδίδει το δίκαιο και μόνο το δίκαιο και ασφαλέστατα δεν πρέπει να «ακούει» κανέναν εκτός από την συνείδηση του.

Και το δίκαιο δεν είναι ούτε προγραμματισμένο, ούτε καθ'υποβολή τροχιοδρομούμενο, διότι πολύ απλά ο δικαστής μια μόνο απόφαση θα πρέπει μέσα από την δικαίου συνείδηση του να λαμβάνει : εκείνο το οποίο ο ίδιος **ελεύθερα** βαθειά μέσα στην ψυχή του πιστεύει ως ορθό, λογικό και φυσικά δίκαιο.

Περίτρανη περί τούτου ενισχυτική απόδειξη της πίστης της δικαιοσύνης των ανθρώπων στην αξία της **ελευθερίας** του δικαστού το γεγονός ότι σε περίπτωση ανυπαρξίας νομοθετικής πρόνοιας ή ανυπαρξίας άλλου νομικά ασφαλούς στατικού στοιχείου, η δικαιοσύνη αποδίδει στον δικαστή το μαγικό ραβδί της διακριτικής ευχέρειας.

Φανταστείτε επομένως πόσο άκυρος θα είναι ένας δικαστής όταν λάβει απόφαση διαφορετική από αυτή την οποία η συνείδηση του, του επιβάλλει και από αυτό που μέσα βαθειά στην ψυχή του πιστεύει παρά τα όσα επιχειρήματα και παρά τα όσα στοιχεία «νόμιμα/νομιμοφανή» και «αληθή/αληθοφανή» και αν προσαχθούν ενώπιον του!

Επανερχόμενοι,

να σημειωθεί ακόμη ότι

η απόφαση του «κοινοδικαϊκού» δικαστού - και αυτό είναι προς τιμήν της δικαιοσύνης - είναι αναλυτική και εκτενής σε λεκτική αναφορά καθώς και σε νομική ανάλυση, ευρεία σε μέγεθος και ενίοτε μάλλον πεπλατυσμένη και πληθωρική. Ενας καθ'ήμας λόγος του «πεπλατυσμένου» και του «πληθωρικού» είναι η απόσπαση και κατάληψη μεγάλου μέρους της ύλης της απόφασης σε εκτενείς αναφορές, επικλήσεις και αναλύσεις/σχολιασμούς των ληφθεισών υπ' όψιν προηγούμενων αποφάσεων, αλλά και η αχρείαση παράθεση μέρους μαρτυρίας, μέρους αναφορών δικογράφων ή ακόμη και η χωρίς λόγο παράθεση μέρους νομοθεσίας.

Το «κκόμονλο» κατά την ακροαματική διαδικασία λειτουργεί με το «αντιπαραθετικό σύστημα» δηλαδή αντι-παρατίθενται συγκρουσιακά οι δύο αντίπαλες πλευρές παρουσιάζοντας, εξετάζοντας/αντεξετάζοντας/επανεξετάζοντας, και ότι τους φωτίσει ο Θεός πράττουν,

ενώ ο δικαστής περιορίζεται σε ρόλο «διαιτητού» **χωρίς** να κατέρχεται στην αρένα του αγώνα, ούτε ως καλής συμβολής μέρος της διαμάχης, ούτε και ως εξεταστής,

χωρίς να λείπει το παραμικρό, **χωρίς** να κάνει ούτε και την παραμικρή ερώτηση, περιοριζόμενος **μόνο** σε **διευκρινιστικές** λείπει ερωτήσεις.

Ακαδημαϊκή ένσταση: μα ποιοί τα σκέφτηκαν όλα αυτά τα περίεργα;

Αυτήν την κοινοδικαϊκή δικαστική τακτική, ποτέ δεν την κατάλαβε ο γράφων-ούτε και επιθυμεί να την καταλάβει, διότι η δίκη δεν είναι ποδόσφαιρο.

Από την στιγμή που ο δικαστής είναι ο ...δικαστής κριτής και,

- σ' αυτόν ήρθαν άνθρωποι για να βρουν το δίκαιο τους,
- τελεί ρυθμιστής της διαδικασίας στην δικαστική αρένα,
- αυτός είναι ο «άρχων» (δηλ. άρχει) θα αποφασίσει επί του συγκεκριμένου ενώπιον του θέματος, ως ο αποκλειστικά αρμόδιος, και ο οποίος θα καταλήξει σε δικαστική απόφαση την οποία και θα παραδώσει στην κοινωνία,

τότε δεν μπορεί καθ' ημάς σε αυτή την ιερή του δικαίου προσπάθεια, ο δικαστής να μην είναι ενεργός στρατιώτης του δικαίου, ζωντανό και καλό μέρος και αυτός των μαχόμενων δυνάμεων στον αγώνα της ευγενέστατης των ανθρώπων ιδέας για εύρεση της αλήθειας. Είναι καθ' ημάς παράλογο και να μην μας περιπαίζουν για «κανόνες», διότι οι κανόνες αυτοί ούτε με την δικαιοσύνη και την αίσθηση δικαίου ημών των απλών ανθρώπων συμβαδίζουν, αλλά ούτε και με την κοινή λογική. Αυτοί οι κανόνες καθ' ημάς δεν περιέχουν **ούτε μικρογραμμάρια βαθιότητας, βαθιότητας «ανησυχίας» και βαθιότητας υγιούς αγωνίας** για την δικαιοσύνη. Αν αυτό υπήρχε, τότε οι εκ του συστήματος εντολές προς τον δικαστή δεν θα ήταν απρόσωπης πολυτελείας ως απλά διαιτητικές, αλλά επιτακτικές στο να συμμετάσχει κατ' αρμόζοντα και νόμιμο τρόπο στον ευγενή αγώνα του δικαίου: θεωρούμε ότι η εύρεση της αλήθειας και η απόδοση του δικαίου δεν μπορεί να αφήνεται έτσι απλά στο τί και **μόνο** θα παρουσιάσει η κατηγορούσα αρχή/ενάγοντες και η υπεράσπιση/εναγόμενοι.

Μα είναι δυνατόν; Στην όλη δικαστική διαδικασία:

δεν δημιουργήθηκε καμία απορία στον δικαστή,

καμία «ιδέα» δεν έχει να ρωτήσει κάτι,

καμία σκέψη δεν έχει να σχολιάσει ή να «προσθέσει» κάτι καλό για την δικαιοσύνη,

καμία δεν έκανε βαθύτερη σκέψη με όλα όσα ακούει κατά την διάρκεια της δίκης,

τίποτα δεν προτείνει,

τίποτα ύποπτο δεν «υποψιάστηκε»,

τίποτα δεν θεώρησε μεμπτό και

τίποτα δεν τον «ανησύχησε»,

τίποτα δεν τον προβλημάτισε,

τίποτα δεν έχει να πεί και να ρωτήσει, ούτε καν από ανθρώπινη περιέργεια;

Και αν δικηγόροι ή εισαγγελέας(με κάθε εκτίμηση-απλά ως παράδειγμα) παρέλειψαν, ξέχασαν, παρέκτρεψαν, αλλοίωσαν κάτι το οποίο ο δικαστής εντόπισε, ή δεν σκέφτηκαν κάτι άλλο το οποίο είναι σημαντικά σχετικό και καθοριστικό, γιατί δηλαδή να μην το θέσει ο δικαστής και να υποβάλει όσες ερωτήσεις κρίνει απαραίτητες; Γιατί ο δικαστής να είναι κυριολεκτικά καθηλωμένος ακροατής/θεατής, με μοναδική αποδέσμευση της ελευθέρως δράσης τις στιγμές της τυχόν υποβολής «**διευκρινιστικών**» λείπει ερωτήσεων; Μα σε μια δίκη όλα ή σχεδόν όλα χρήζουν δικαστικής διεύθυνσης και διερεύνησης και όλα υπόκεινται **σε όχι απλές ...«διευκρινίσεις»**. Η Θέμις πρέπει να **«μιλά» και να επιβάλλεται** σε όλες τις κατάλληλες στιγμές.

Και αυτό το φαινόμενο: τί θα προσφέρει η εκ των υστέρων τυχόν αναφορά καυστικών έστω σχολίων ή και το έντονο «κατσάδιασμα» λείπει (π.χ. προς την αστυνομία ή π.χ. προς τους δικηγόρους και τους εισαγγελείς) στην τελική απόφαση του δικαστού; Θεωρούμε ως εντελώς όψιμη και χωρίς ουσία αυτή την τακτική που ενίοτε ακολουθείται. Και ποιοί είναι το πρακτικό της αποτέλεσμα και ποιά καλά επέφερε; Και γιατί όλα αυτά το δικαστήριο **δεν τα έκανε διαπλαστικά, καυστικά και κατάκριτικά τις στιγμές της δίκης όταν ήταν «ζεστό το σίδερο»** αφού τότε το αποτέλεσμα **θα ήταν άκρως αποδοτικότερο** και θα «έπιανε τόπο» χίλιες φορές περισσότερο διότι πολύ απλά το σίδερο στην «βράση του κολλά»;

Δεν θέλουμε να γινόμαστε καυστικοί, ούτε και ειρωνικοί, όμως πρέπει να καταγράψουμε τα γεγονότα: αφού οι κανόνες θέλουν δικαστική α-βουλία(αβουλία) και όχι δικαστική πρωτο-βουλία(πρωτοβουλία) ας δικάζουν μόνες οι δύο πλευρές και θα τα βρουν- τί τον θέλουν ούτως ή άλλως τον «εκτός συμμετοχής» δικαστή;

Παρένθεση: μας έλεγαν οι παλιοί δικηγόροι όταν αρχίσαμε το επάγγελμα για κάποια περίπτωση έκδηλου δικαστικού «εκτός» σε τέτοιο βαθμό (θεωρούμε και εξ επήρειας εκ του ως άνω ακατανόητου κανόνα του διαιτητού) αβουλίας ή από φόβο ευθυνών ή από γνωσιολογική ανεπάρκεια, ώστε στην κατ'έφεση απόφαση κατεγράφει στις δευτεροβάθμιες δέλτους ερώτημα, αν ο πρωτόδικος δικαστής «ήταν στην αίθουσα».

Αν και εμείς με βάση την δική μας λογική σε συνδυασμό με την περί δικαίου σκέψη μας, θεωρούμε την διατύπωση αυτή ειρωνική –επομένως διαφωνούμε με το λεκτικό αυτό διότι μπορούσε η συγκεκριμένη επικριτική σκέψη να διατυπωθεί διαφορετικά –
-και με δεδομένο ότι η δικαστική ειρωνεία ούσα καθαρή υποτίμηση είναι επομένως καθαρή μορφή εσωτερικής προκατάληψης,

-άρα μή αμερόληπτη και δυσμενής κατάληξη εις βάρος του καθ' ού η ειρωνεία, γεγονός που απαγορεύεται αυστηρά σε δικαστική απόφαση,

όμως,

έστω και με αυτήν την έξ άνωθεν, λανθασμένη διατύπωση, διαφάνηκε γραπτώς εντός δικαστικής απόφασης ότι υπάρχει εξ αντικειμένου ορατή έμμεση έστω αναγνώριση αυτού του θέματος, άρα εν τοις πράγμασι υποστήριξη της ως άνω θέση μας για το ατυχές δικονομικό α-μέτοχο του δικαστού.

Εμείς οι εν αγωνία τελούντες και με πάθος αγαπώντας το δίκαιο αμήχανοι δικηγόροι, κατέχοντες λίγα νομικά και ταπεινή στοιχειώδη λογική, ασφαλώς και θέλουμε τον δικαστή μή ασπονδύλου καταστάσεως, αλλά «ζωντανό όν», ενεργό και δυναμικό μέρος στην έδρα και μαζί μας στον αγώνα: ακόμη και ο πιό απλός και ταπεινός και με χωρίς νομικές γνώσεις άνθρωπος από το πιό μικρό χωριό, θεωρούμε ότι δεν μπορεί να αποδεχτεί τον ως άνω ουδέτερο διαιτητικό δικονομικό κανόνα.

Και ναι απόλυτα - απόλυτα συμφωνούμε ότι ο δικαστής δεν είναι με κανέναν από τις δύο πλευρές, σωστότατο, όμως είναι με το ΔΙΚΑΙΟ. Πώς όμως όντας με το δίκαιο, το προωθεί όταν είναι απλά διαιτητής; Μα αφού ξέρουμε ότι ο διαιτητής δεν παίζει σε καμία από τις εντεκάδες, άρα πώς ακριβώς -πέραν του «διευκρινιστικού» ελέγχου- συμβάλλει στην νίκη της μιας και μοναδικής «εντεκάδας» - της ομάδας του δικαίου;

Ας δούμε κάτι πολύ - πολύ απλό: και αν τυχόν ο δικαστής έχει κάποιες σκέψεις ή κάποιες ιδέες ή καλύτερες ερωτήσεις και από δικηγόρους και από εισαγγελείς και από μάρτυρες (και θα ήταν άτοπο να μην είχε) και οι οποίες αυτές ερωτήσεις και **θέσεις ναι, θα βοηθήσουν** την δικαιοσύνη ανιχνεύοντας την αλήθεια, γιατί να μην τις κάνει;

Ενα απλό παράδειγμα μέσα από αληθινά γεγονότα:

ο γράφων όταν ακόμη ήταν ασκούμενος ξεκίνησε μια ακρόαση ως κατηγορος σε ιδιωτική ποινική υπόθεση για μή καταβολή επαγγελματικού φόρου προς τον δήμο. Το ποινικό αδίκημα στηρίζετο στην παράλειψη καταβολής επαγγελματικού φόρου, όμως η μαρτυρία άσκησης της εμπορίας(άρα και η οφειλή του σχετικού φόρου προς τον δήμο) αφορούσε στηρίζετο απλά και μόνον σε μια διαφημιστική/ενημερωτική ταπέλλα σε ένα ανοικτό οικόπεδο από πλευράς κατηγορούμενου. Ο δικαστής -με το δίκαιο του- ρώτησε τον γράφοντα:

Δικαστής : μα θα «καταδικάσετε» τον κατηγορούμενο με μια ταπέλλα;

Απάντηση γράφοντος: ναι κύριε δικαστά μου, με μια ταπέλλα.

Δικαστής: να σας ακούσουμε.

Ο γράφων ανακάλυψε -επρόκειτο όντως περί ανακαλύψεως- μian απόφαση του 1959 με δικηγόρο μετέπειτα πρόεδρο της δημοκρατίας, η οποία τα έλεγε «γάντι»: η διαφημιστική ταπέλλα θεωρείται άσκηση εμπορίας- υπόθεση «Μαντοβάνη». Περιχαρής και με πνεύμα νικητή ξεκίνησε την ακρόαση με την ένορκη προφορική κατάθεση(προφορική, διότι δεν είχαν εισέτι υιοθετηθεί οι γραπτές καταθέσεις) του αρμοδίου λειτουργού του δήμου κ. Α. Σ.

Σαφής και σταθερός στην κατάθεση του, απλός, κατανοητός και συγκεκριμένος στα νοήματα του και αξιόπιστος ο μάρτυρας μας, τίποτα το δύσκολο ή το ιδιαίτερο εξ άλλου επρόκειτο για μια απλή υπόθεση. Η όλη διαδικασία κύλησε πολύ καλά. Ενθουσιασμένος ο γράφων.

Και όμως -τα είπε όλα ο μάρτυρας εκτός από ένα στοιχείο για το οποίο όντως η ευθύνη βάραινε τον «ασκούμενο» δικηγόρο, γράφοντα.

Ο γράφων ίσως λόγω απειρίας, ίσως και λόγω ενθουσιασμού από την ως άνω νομολογιακή ... εφεύρεση (όμως αυτά δεν έχουν νομική σημασία διότι απλά

«όφειλε»), δεν ρώτησε τον μάρτυρα του, πού ακριβώς υπάγεται τοπικά/διοικητικά το οικοπέδο με την περιβόητη ταπέλλα, επομένως δεν καταδείχθηκε/στοιχειοθετήθηκε ο τόπος διάπραξης του ποινικού αδικήματος, προς στήριξη της κατά τόπον αρμοδιότητας του συγκεκριμένου ποινικού δικαστηρίου και με το σκεπτικό αυτό το δικαστήριο απέρριψε την υπόθεση.

Προκύπτουντα: ο δήμος έχασε ας πούμε γύρω στις 20 λίρες, όμως αυτός που πραγματικά έχασε ήταν η δικαιοσύνη διότι απλά, ενώ το χρέος προς το δημόσιο υπήρχε, όμως δεν εισπράχθηκε λόγω μη στοιχειοθέτησης της κατά τόπον δικαστηριακής ποινικής αρμοδιότητας.

Επαναλαμβάνουμε με κάθε αίσθηση ανάληψης «ευθύνης»: η οφειλή υπήρχε αλλά δεν εισπράχθηκε.

Αρα δεν απεδόθη το δίκαιο.

Ερώτηση: πέραν των «διευκρινιστικών» κοινοδικαιϊκών ανακοπών, δεν θα μπορούσε ο δικαστής (όχι με την έννοια του κατά τα άλλα καλότατου συγκεκριμένου εκείνου ανθρώπου, αλλά με την έννοια του «δικαστού» θεσμού) να κάνει αυτήν την απλή ερώτηση ώστε να βοηθηθεί η δικαιοσύνη;

Θα ήταν μήπως «παράνομο» για το κκόμο λό; Εμείς λέμε με βεβαιότητα όχι, πόσο μάλλον που επρόκειτο ειδικά και υπό τις συγκεκριμένες μάλιστα περιστάσεις για όχι καν επί της γενεσιουργού ουσίας ή επί της δύναμης στοιχειοθέτησης ποινικής ευθύνης θέμα,

αλλά απλά και μόνον περί τον τόπο διάπραξης του αδικήματος; Εμείς θεωρούμε ότι όχι μόνο δεν θα ήταν «παράνομο», αλλά (θα ήταν) καλή προσφορά προς την δικαιοσύνη!

Εξ άλλου ο τόπος διάπραξης του συγκεκριμένου αδικήματος ήταν τόσο ορατός και τόσο αυτονόητος που ένα «λογικό» δικαστήριο εν τη υγειή ελαστικότητα της σύμφυτης εξουσίας του αντιλήφθηκε ότι ο χώρος διάπραξης του αδικήματος δεν ήταν ούτε στο Νέο Δελχί, ούτε και στο Ρίο Ντεζιανείρο αλλά στην ωραιότερη πόλη του κόσμου Λεμεσό.

Ο δικαστής έχει(και πρέπει να έχει) κάθε δικαίωμα και εξουσία να δρά κατ'εύλογη κρίση. Το ισχυρότερο καθ'ημάς «πανελεύθερο» και απόλυτο όπλο του δικαστού κατά την άσκηση του ιερού δικαστικού καθήκοντος είναι ο απόλυτος κανόνας της διακριτικής ευχέρειας/εξουσίας: κρίνει ο δικαστής «διακρίνοντας» (δηλ. κρίνοντας και αξιολογώντας ξεχωριστά ένα έκαστο κομμάτι) τα πράγματα, ήτοι καταλήγοντας αποφασιστικά ως κατά «διάκριση».

Η Θεία αυτή διακριτική εντολή:

α) ο μαγικός αυτός κανόνας, τίθεται σε εφαρμογή όταν δεν υπάρχει σχετικός περί συγκεκριμένου θέματος νόμος ή υπάρχει ασάφεια ή «δυσλεξία» νόμου και το κυριότερο όταν πρέπει να δοθεί μια λύση μεταξύ πολλών ή λίγων (καθαρά) παρουσιαζόμενων ή ...και υποβόσκουσων λύσεων/επιλογών.

β) ο μαγικός αυτός κανόνας είναι και πρέπει να είναι εντολή ήδη δοσμένη ως «πυρ κατά βούληση» από την πρώτη στιγμή που ο νεαρός και...αγχωμένος, όμως πίστη στο δίκαιο δικαστής ανεβαίνει στην έδρα.

Όμως το «κκόμον λό» έχει λάθη: ο δικαστής είναι δεσμώτης σαν τον Προμηθέα στον Καύκασο αφού το κοινοδίκαιο θέλει τον δικαστή «διδαιτητή» μή επιτρέποντας του απολύτως τίποτα να ρωτήσει πλὴν των διευκρινιστικων λέει. Ο γράφων ποτέ δεν καταλαβε με τα λίγα νομικά του, την α-λογη αυτή λογική των: «πλὴν των διευκρινιστικών».

«Διευκρινιστικές» από τον δικαστή ερωτήσεις ! ;

Αυτός ο κανόνας μας έχει προβληματίσει αφάνταστα, ως προς τον ρόλο την θέση και την νομική του αξία την οποία κατέχει στο νομικό μας σύστημα. Το κυριότερο για την (μή) προσφορά του στο δίκαιο.

Θεωρούμε ότι ως δικαστική τακτική κληρονομημένη από την αποικιοκρατική δικαιοσύνη, δεν είναι για καλό και άμεσα πρέπει να παραμεριστεί, διαγραφεί και καταργηθεί ανεπιστρεπτί. Είναι μια άκυρη διάταξη, ξεπερασμένη, ακατανόητη, μη προωθούσα και «απρόθυμη» προς το δίκαιο διάταξη περί «απλά διευκρινιστικής

συμμετοχής του δικαστού στην δικαστική αρένα. Καθ'ημάς αποτελεί ένα κακό εξάρτημα στο ενιαίο σύστημα του δικαίου μας. Μέσα στο ολικό σκηνικό μιας δίκης, ο νομικός σκηνογράφος έδωσε στο εξάρτημα αυτό τόσο αρνητική και «επικίνδυνη» θέση, ώστε δεν θεωρούμε καθόλου τυχαία την «φοβίας» εξής αμυντική έκφραση δικαστών: «για να δευκρινίσουμε». Αυτό το κάνουν όταν θέλουν να ρωτήσουν κάτι, ακόμη και αν ξέρουν πολύ καλά ότι ούτως ή άλλως ως δικαστές(ης) που είναι σε κανένα δεν θα δώσουν λόγο και κανένας δεν θα τους απαγορεύσει ούτε ο δικηγόρος, ούτε ο εισαγγελέας το τί θα πούν και το τί θα ρωτήσουν. Και όμως - λένε αυτή την έκφραση και η εξήγηση είναι πολύ απλή: ο δικαστής ...προβληματίζεται από τα καταγραφόμενα πρακτικά της πέννας της στενογράφου, τα οποία ποιός ξέρει...μπορεί να βρεθούν στα χέρια των ανωτέρων αυτού δικαστών.

Και τί θα ενοχλούσε την ά-λογη αρχή της διαιτητικότητας του δικαστού και πώς θα επλήττετο η ιδέα της δικαιοσύνης και πώς θα επηρεάζετο αρνητικά η ορθή δικαστική κατάληξη όταν δηλ. σε μια πρωτόδικη απόφαση καταγράψει ο δικαστής : «σε ερώτηση/ερωτήσεις του δικαστηρίου προέκυψε από την απάντηση του μάρτυρα ότι... οι θέσεις αυτές του μάρτυρα προσέδωσαν ιδιαίτερη βαρύτητα στην στοιχειοθέτηση του συγκεκριμένου...το εύρημα αυτό είναι σημαντικό για...επομένως το δικαστήριο συμπεραίνει ... ήταν ουσιώδους σημασίας στοιχεία και εξ αυτού το δικαστήριο καταλήγει ότι...» ! Μα ίσα-ίσα αυτό θα ήταν καλή απόδειξη του υψηλού δικαστικού ενδιαφέροντος και της διεισδυτικής προσήλωσης του δικαστού προς την ιδέα του δικαίου και έτσι απλόχερα θα απέδιδε ακόμη περισσότερη πνευματική γνησιότητα στην συγκεκριμένη απόφαση, επαυξάνοντας ακόμη πίο πολύ την ποιότητα και πειστικότητα της,(διότι υποσυνείδητα αυτός που θα διαβάσει αυτή την απόφαση θα αντιληφθεί ότι ναι ο ίδιος ο δικαστής έχει «προσωπικά» και με μεγάλο ενδιαφέρον εμπλακεί και έχει συνειδητά δουλέψει για το «κτίσιμο» αυτής της απόφασης) κατ'επέκταση το σύστημα δικαίου έλαβε ισχυρή ενεργειακή φόρτιση,

σε αντίθεση με την πεισματική προσκόλληση στις άκυρες για το δίκαιο επιταγές της μή παραβίασης της αρχής της δικαστικής διαιτητικότητας, των οποίων καθ'ημάς η δικαιοσύνη τους προσφορά είναι να κρατούν καθηλωμένο και ...«άμαχο» τον δικαστή.

Επομένως, γιατί δηλαδή οι δικαστές να εμποδίζονται στο πνευματικό της πίστης προς το δίκαιο ταξίδι τους, από το να ψάξουν και αυτοί και γιατί να μην διερευνήσουν και αυτοί στο λογικό και στο ισοδίκαιο μέτρο τα πράγματα, ώστε να μπορέσουν με ασφάλεια να εισέλθουν στην φωτεινή λεωφόρο που οδηγεί στον θρίαμβο του δικαίου; Πώς είναι δυνατόν να βρίσκεται η αλήθεια στην -έξω- από το δικαστήριο ζωή;

όταν π.χ. δύο παιδιά τσακωθούν στο σχολείο και οδηγηθούν μετά στον διευθυντή του σχολείου, τότε αυτός θα ακούσει μεν τις δύο πλευρές των παιδιών, όμως θα προχωρήσει και διεισδύσει προς το «βάθος| της διαφοράς» των παιδιών, με πολλές ερωτήσεις. Και αυτό είναι το σωστό όχι απλά να «ακούει».

Πώς με μοναδικό οδηγό τα εις την έδρα ενίοτε οιονεί «υποβολιμαίως» προσαχθέντα στοιχεία (από τις δύο αντιμαχόμενες πλευρές) θα σχηματίσει ο δικαστής την δική του εσωτερικά επακριβή εκείνη εικόνα των γεγονότων όταν ο ίδιος δεν μπει για τα καλά στην υπόθεση ώστε –

ωσάν να ήταν και αυτός παρών στα γεγονότα γένεσης και εκδηλωθείσας προς τα έξω αντιπαράθεσης, ώστε με τα πινέλλα της λογικής του αντίληψης και τα υλικά των ικανοτήτων της πνευματικής του εμβάθυνσης, θα ζωγραφίσει σε ρεαλιστικό βαθμό, πάνω στον άυλο πίνακα της σκέψης του όλο το σκηνικό, όλο το ιστορικό και τις (κατά το δυνατόν) επακριβείς συνθήκες και περιστάσεις της εξεταζόμενης υπόθεσης; Αυτό δεν είναι το ζητούμενο ώστε μέσα από την επανα-αναπαράσταση των εικόνων και των γεγονότων τα οποία ωθώντας την σκέψη του σε βαθμό ως να ήταν παρών ο δικαστής στο τέλος της δίκης θα «κάτσει» στο γραφείο του για να καταγράψει την κατ'αυτόν σωστή του κρίση;

Και αφού ο δικαστής είναι ένας απλός άνθρωπος όπως όλοι μας (αν δεν είναι απλός ή θεωρεί ότι δεν είναι απλός αυτό αποτελεί για τον ίδιο ανακοπή η οποία καταλήγει σε ηθικό αποκλεισμό, από το «δικάζειν» εμάς τους ...απλούς ανθρώπους) θεωρούμε ότι αποκλείεται να μην έρθουν την σκέψη του κατά την διάρκεια μια δίκης όλα ή έστω μερικά από τα θέματα τα οποία ανωτέρω καταγράψαμε.

Πώς όμως ο δικαστής θα καταφέρει να νιώσει ότι ήταν «παρών», αν μέσα του παραμένουν πλανώμενα θέματα και αναπάντητα ερωτήματα για τα οποία «απαγορεύετο» γι' αυτόν να τα ψάξει διότι ...δεν ήταν λείε διεκρινιστικά;

Αρα με το πλην της «διαιτησίας» στεριωμένο εντός των δικαστικών αιθουσών μας, η εσωτερική αναπαράσταση πραγμάτων θα καταγραφεί με ελλιπή γεγονότα και εικόνες αφού χωρίς ωφέλιμες λεπτομέρειες θα ζωγραφίσει ο δικαστής στην σκέψη του την εκδοθησόμενη απόφαση, διότι η μάχη του δεν υποστηρίζεται (και) από εκ δικής του πρωτοβουλίας ισχυρά παραστατικές εσωτερικές εικόνες και δυνάμεις.

Μπορεί ένας λογικός άνθρωπος να αρνηθεί ότι θα πρέπει να γίνονται όλα τα πιό πάνω ώστε να μπορεί από κοντά, ως πνευματικά παρών, σε βαθμό οιονεί προσωπικά παρευρισκόμενος ο δικαστής να κρίνει και να αποφασίσει;

Πώς όμως θα τα κάνει όλα αυτά; Οι από μακριά και με κατά φειδωλία διεκρινιστικές θα είναι μήπως αρκετές; Διεκρινίζω σημαίνει απλά: δια-σαφηνίζω. Και με τα «α-δια-σαφήνιστα» και τα σε καβούκι ευρισκόμενα πρωτογενή; Τί θα γίνει με αυτά; Θα ζεί και «τρέφεται» η από καθέδρας δικαστική σκέψη μόνο με τα «έτοιμα», τα οποία άλλοι θα θέτουν και άλλοι θα παρουσιάζουν και απλά θα επεμβαίνει εξ αυτών και επ' αυτών διεκρινιστικά-μόνο αυτό; Δηλ. ο δικαστής θα τελεί εντός δικονομικών δεσμών;

Παραθέτουμε και το εξής ορατό επιχείρημα:

Μπορεί κανείς να αγνοήσει εκείνη την δικονομική διαδικασία η οποία λείε πάρα πολλά: την διαδικασία της αυτοψίας; Και γιατί άραγε πηγαίνουν επιτόπου δικαστές, δικηγόροι, εισαγγελία, αστυνομία, οι νομικά σχετιζόμενοι, τεχνοκράτες και άλλοι ειδικοί στον χώρο κάποιου υπό δικαστική εξέταση αδικήματος;

- Ο σκοπός δεν είναι να μάθουν πράγματα που δεν ήξεραν – διότι αν τα ήξεραν απλά για ποιό λόγο θα πήγαιναν;
- Ο σκοπός δεν είναι να σχηματίσουν όλοι εικόνα του υπό εξέταση θέματος ως να ήταν παρόντες κατά τον χρόνο τέλεσης συγκεκριμένων πράξεων ;

Είναι όμως ποτέ δυνατόν το μαγικό «παρόντες» να καλύπτεται νομικά μέσα από μια απλή ...διευκρίνηση;

Αρα ας ενημερωθεί το ...απρόσωπο νομικό σύστημα το οποίο κάνει ότι δεν καταλαβαίνει: ναι υπάρχουν πράγματα(πολλά μάλιστα) που δεν τα ξέρουμε εμείς οι ατελείς άνθρωποι. Γι' αυτό και επιβάλλεται όλοι να ψάχνουμε και πρέπει όλοι να αναζητούμε!

Ο γράφων πριν χρόνια, κατά την πρώτη αυτοψία στην οποία έλαβε μέρος, στο ενοικιαζόμενο σπίτι σε υπόθεση ενώπιον του δικαστηρίου ελέγχου ενοικιάσεων εντυπωσιάστηκε, προβληματίστηκε θετικά και «έμαθε» ως αποτέλεσμα της πρώτης του αυτής εμπειρίας. Και έμαθε, όταν όλοι – δικαστής(κ. Αγρότης –εξαιρετικός) και δικηγόροι των δύο πλευρών ...ανεπίσημα μεν όμως ομόφωνα δε, όλοι κατέληξαν στην αποφασιστική σκέψη/φράση: «άλλον το δικαστήριο και άλλο να βλέπεις επί τόπου τα πράγματα». Αυτό ισχύει κατ' αναλογία και για το θέμα που αναλύουμε.

Επομένως ποιοί σκέφτηκαν αυτόν τον κανόνα, θέλοντας ένα δικαστή να αρκείται σε «ότι του πάρουν και ότι του πούν»; Και το σκέφτηκαν αυτό πτυχιούχοι νομικής; Δίκαζαν ή δίκασαν υποθέσεις αυτοί που πρωτοσκέφτηκαν αυτόν τον κανόνα ή μήπως είναι προϊόν εξ άνωθεν επιβολής-συστημική εντολή, άρα μήπως υπήρχαν βαθύτεροι συστημικοί λόγοι; Διότι δεν μπορεί να τον σκέφτηκαν αυτό μάχιμοι δικαστές και μάχιμοι δικηγόροι, οι οποίοι αγαπώντας και αγωνιώντας για την αλήθεια γονατίζουν μπροστά στην Θέμιδα, αλλά ούτε και φιλοδίκαιοι νομοθέτες.

Επιτέλους μα τί έχει **να φοβηθεί** η δικαιοσύνη, από προηγμένες ερωτήσεις του εκδικάζοντος δικαστού χαρακτήρα συμ-μετοχικής παρουσίας και ορατής αξίας υψηλής σημασίας;

Αυτή η δικαστική δέσμευση είναι καθ' ημάς ένα τεράστιο λάθος, διότι η δίκη δεν είναι απλή διαδικασία του τύπου «δικηγόροι και εισαγγελείς δώστε μου να διαβάσω μόνο αυτά που έχετε» και του τύπου «μίλα εσύ και εγώ απλά ακούω», αλλά

υψηλή ερευνητική και διεισδυτική μαχητική ιερουργία για την εκτέλεση της υπέρτατης εντολής δικαίου της κοινωνίας, προς τον ιερό σκοπό να τιμηθεί η ιδέα της δικαιοσύνης.

Και όμως,

το λάθος της διαιτησίας αποκαλύπτεται ενώπιον του εαυτού του συστήματος :

οι στο προκαταρκτικό στάδιο των οδηγιών συζητήσεις - ενίοτε μακροσκελέστατες μάλιστα- μεταξύ δικαστού, δικηγόρων και διαδίκων, στα αστικά και ειδικά σε θέματα οικογενειακού δικαίου όπου στην συμμετοχική αυτή κατάσταση συμμετέχει και υποβάλλει άπειρες ερωτήσεις ο δικαστής προς διαδίκους και δικηγόρους αυτό τί είναι; Είναι αχρείαστο και έχει λάθος ο δικαστής συμμετέχων μήπως σε υψηλά όρια και εξαιρετικά «παραβιάζοντας» τα άκυρα όρια του επιπέδου της «διευκρίνισης»; Αυτές οι διαδικασίες δεν είναι αξιόπαινες και άκρως ωφέλιμες ενέργειες δικαίου για την εύρεση της αλήθειας; Συνάμα όμως δεν είναι φωνή παραμερισμού και ακύρωσης της περιέργης και «μουγκής» αρχής της διαιτησίας;

Ας πάμε ...λίγο πίσω:

η πρώτη δίκη ανθρώπων στα βήματα έναρξης της κοσμογονίας εκδικάστηκε από τον ίδιο τον Θεό με κατηγορητήριο την κλοπή ενός μήλου. Η δίκη ήταν μεν πολύ συνοπτική, όμως έπεσαν βαρύτατες ποινές στον Αδαμ και την Εύα και ο συμβολισμός του δικαστικού αυτού ...προηγούμενου(προσφιλής τροφή για την παρέα του «κκόμμον λο») πάντοτε ακολουθεί, δηλαδή κατατρέπει τους ανθρώπους. **Όμως** σ' αυτήν την δίκη ακόμη και ο Θεός δεν αρκέστηκε απλά και μόνο στα των «δύο πλευρών», ούτε απλά «άκουσε», αλλά η παρέμβαση του ως κριτής ήταν συμμετοχική και διερευνητική και δραστική, με ερωτήσεις και επιπλήξεις σε αυστηρό μάλιστα ύφος, ώστε να διαλευκανθεί η υπόθεση για την κλοπή του απαγορευμένου καρπού.

Ως καταληκτική μας σκέψη θεωρούμε ότι:

Στην εντός του δικαϊκού μας αγώνα, «Θεία» και «έξοχη» ανωτέρα παράσταση του δικαίου, ο «ποιών ήθος», ουσιώδης χαρακτήρας του «υποκριτή»(υπό κρίση)δικαστού σε «θέση» ακροατή, είναι καθ' ημάς μας απαραίτητα ανεπαρκής ρόλος ως έξω από τις αξίες και τις περί δικαίου αντιλήψεις του καλότατου και δικαιοτάτου λαού μας.

Επομένως η δικαιοσύνη μας βρίσκεται ενώπιον ανάγκης τροποποίησης της επί τούτω νομοθεσίας του δικαίου απόδειξης, ποινικής και πολιτικής δικονομίας, θεσμών και επέκεινα, ώστε η απόδειξη να είναι μέσα από σφαιρικό πεδίο όντως ... απόδειξη. Παράκαμψη του κανόνα αυτού (αναγκαστική).

Αντιμετώπιση αποτελεσμάτων αυτού του ακατανόητου κανόνα.

Το σύστημα μας (εν Κύπρω) για την αντιμετώπιση αυτού του καθ' ημάς ελλιπούς μέχρι παραλογισμού αυτού κανόνα, προς τιμή της υπερβαίνει και αναγκαστικά παραμερίζει λανθασμένες αρχές και κανόνες του κοινοδικαίου, αγωνιώντας να καλύψει τις απόλυτες απαιτήσεις να υπηρετηθεί και αποδοθεί σωστά η δικαιοσύνη. Διότι σε συγκεκριμένες περιπτώσεις πρέπει να το κάνει, αφού αν δεν το κάνει τότε δεν θα καταφέρει να φτάσει σ' αυτό που επιζητεί-την αλήθεια- μέσα από το υφιστάμενο σύστημα.

Αυτό νομικά θεωρούμε ότι πράγματι είναι μεν μια λύση ανάγκης όμως, αν ειδωθεί αυστηρά επιστημονικά είναι μπαλλώματα και δουλειές του ποδαριού για κάλυψη συγκεκριμένης προκύψασας ανάγκης, αφού δεν είναι ολικές ενέργειες, σε γενικό και συν-ολικό επίπεδο εφ' όλου τους συστήματος. Διότι πολύ απλά «ή είσαι ή δεν είσαι» ή θα είσαι σταθερός στις αρχές ή θα επαμφοτερίζεις. («επαμφοτερίζω»: σημαίνει πότε κλίνω προς το ένα πότε προς το άλλο, και το απαρέμφατο «επαμφοτερίζει»: σημαίνει το να επαμφοτερίζω).

Όμως αυτό δείχνει την αλήθεια των απόψεων μας, όχι ως «μπράβο» για μας, δεν επιζητούμε «λαϊκς», αλλά αναζητούμε το μεγάλο εκείνο «μπράβο» που θα κερδίσει η έννοια και η απόλυτη ιδέα του δικαίου, όταν θα τροποποιηθούν νομοθεσίες, ώστε η δικαιοσύνη να κάνει την δουλειά σωστή και όχι σωστή την δουλειά, διορθωτικά κατ' ακολουθία.

Ετσι, σε τινές περιπτώσεις που δεν τα «βγάζει πέρα»,

αναγκαστικά με εντολή νόμου το δίκαιο μας,

θέλοντας και μή και κατ' απόκλιση επαμφοτερίζει. Ενώ ο δικαστής μας είναι «κοινοδικαϊκός» εν τούτοις εναλλακτικά αναλαμβάνει **καθαρά εξεταστικό έργο**, τα κάνει όλα δηλαδή προκειμένου να ξεπεραστεί το κοινοδικαϊκό αδιέξοδο της λανθασμένης τακτικής της μή υποβολής ερωτήσεων από την δικαστική έδρα :

παραδείγματα –

- ❖ **Μηνιαίες δόσεις:** με βάση το Κεφ. 6, 11/65, άρθρο 88 στην συγκεκριμένη περίπτωση της αιτήσεως μηνιαίων δόσεων η διαδικασία δεν είναι αντιπαραθετικής μορφής **αλλά εξεταστικού χαρακτήρα κατά απόλυτη «παράβαση» του βασικού Κοινοδικαιϊκού πυλώνα** της εφαρμοστέας αρχής της αντιπαραθετικότητας και αυτό λόγω αδυναμίας του «κκόμονλο» να μας καλύψει γι' αυτού του είδους τις δικαστικές έρευνες.
- ❖ **Αιτήσεις** γενικά: εξέταση, διαδικασία εξέτασης μαρτύρων, συνοπτικότητα, ελεύθερες αποδείξεις, ελεύθερα απόδειξη εν γένει, μή ισχύς της εξ ακοής εντός της μαρτυρίας κ.λ.π. χιλιόμετρα μακράν των κοινοδικαιϊκών διαδικαστικών ιδιοτροπιών και δικονομικών ανελευθεριών, όλα σχετικά ελεύθερα και σχεδόν απόλυτη ελευθερία/ανοχή στην κατάθεση εγγράφων .
- ❖ **Θανατική ανάκριση :** Αν και νομικά ομιλούντες, η θανατική ανάκριση δεν είναι δίκη, όμως και στην διαδικασία αυτή, παρακάμπτεται η αντιπαραθετική κοινοδικαιϊκή τακτική παρακάμπτεται λαμβάνοντας επομένως η διαδικασία αυτή την μορφή εξεταστικού χαρακτήρα.

Παρένθεση: Οσο για τυχόν άλλες απόψεις, (κατά των δικών μας «σκληρών» θέσεων) ασφαλώς και είναι σεβαστές, όμως οι κάτοχοι τους ας μετακινήσουν για λίγο την προσοχή τους και ας ρίξουν μια ελεύθερη ματιά και σε άλλα συστήματα δικαίου, άλλες δικαιοτικές τακτικές και φιλοσοφικές σχολές νομικής όπως στο Ηπειρωτικό δίκαιο αφού όλος ο υπόλοιπος πλανήτης με αυτό δουλεύει, ώστε να «ξέρουμε τί λέμε» και να κάνουμε όντως «αντιπαραθετική» -συγκριτική συζήτηση.

Και έτσι καθ' ημάς είναι το σωστό: να κάμπτεται και στις άδικες του αρχές και στην λανθασμένη του εφαρμοστική το νομικό σύστημα -όπως και το κάθε σύστημα όταν χωλαίνει- (ούτως ή άλλως κανένα σύστημα δεν είναι τέλειο) με σκοπό να λειτουργήσει σωστά, ώστε να λάμψει η δικαιοσύνη.

Το δίκαιο της απόδειξης με βάση τους κανόνες του υπέρτατου δικαίου – του Φυσικού δικαίου – δεν είναι δίκαιο, περιέχει ανακοπτικά και οιωνοί εχθρικά προς την αλήθεια στοιχεία.

Παράδειγμα/εισήγηση -

Κατάθεση μαρτυρίας :

Ο διάδικος πρέπει να αφήνεται να καταθέσει και παρουσιάσει **όλα τα ευλόγως κατά την κρίση του γραπτά και λεκτικά στοιχεία**(αφού ούτως ή άλλως όλα θα αξιολογηθούν από τον δικαστή και αναλόγως θα γίνουν ή μη αποδεκτά) όπως ο Θεός θα τον φωτίσει πάντα στα πλαίσια του εύλογου, του καλόπιστου και βεβαίως του λογικού, αλλά συνάμα και του πιθανο-λογικού και του ως εκ πρώτης όψεως κρινόμενου ως ορθό. Χειροπιαστό επιχείρημα αποδεκτότητας του «λογικού, πιθανολογικού και εκ πρώτης όψεως» η περίπτωση στην ποινική διαδικασία όπου με βάση την ισχύ ή μή του εκ πρώτης όψεως, καλείται ή δεν καλείται σε απολογία ο κατηγορούμενος. Εδώ γιατί αυτό λειτουργεί;

Γιατί επομένως να μην λειτουργεί και τυγχάνει κατ' αναλογία εφαρμογής σε όλα τα επίπεδα και στάδια, σε όλες τις εκφάνσεις και σε όλες τις εν τη (δικαστική) πράξει εκδηλώσεις του δικαίου;

Επομένως ας αφεθεί ελεύθερη η προσπάθεια του διάδικου στην ανηφορική του πορεία για την κατάκτηση του δικαίου του **χωρίς** το βασανιστικό προς την αλήθεια «μή ετούτο - μή εκείνο» και όλα εκείνα τα οποία θα καταθέσει με λόγια ή έγγραφα να αξιολογηθούν με ορθή κρίση και συνειδησιακή νηφαλιότητα από τον δικαστή. Τί πιό απλό, τί πιό δίκαιο! Ας τα αξιολογήσει πρώτα όλα ο δικαστής και αν τυχόν τα θεωρεί λανθασμένα, άσχετα, ψεύτικα ή μη αποδεκτά πολύ απλά ας τα απορρίψει μερικώς ή ίσως και ολικώς, αν όμως όχι τότε να τα αποδεκτεί – εν όλω ή εν μέρει – κάνοντας έτσι κάθε αποδεκτό στοιχείο και ένα υπερήφανο σκαλοπάτι προς την αλήθεια και την κατίσχυση του δικαίου.

Εμείς θεωρούμε ότι αυτή είναι η δικαιοσύνη: να ακούει ΠΡΩΤΑ ο άνθρωπος δικαστής τι έχουν να του πουν οι άλλοι και ΜΕΤΑ να αποφασίζει και να μην λείπει στους άλλους, τί οι άλλοι θα του πούν(ή έχουν πρόθεση να του πούν) ή τί οι άλλοι θα του φέρουν (ή έχουν πρόθεση να του φέρουν) : έτσι όπως ακριβώς επιβάλλει η εξ αρχαιοτάτων χρόνων απλή αρχή δικαίου: «πάταξον με άκουσον δε» - Αριστείδης ο Δίκαιος. Ναι, αυτή είναι καθ' ημάς η σωστή πορεία η οποία με ασφάλεια, οδηγεί τους ανθρώπους προς την ευγενέστατη και πανώρια συνάντησή τους με το δίκαιο!

Θα ακολουθήσει κεφ. 11